

INFORMAT VAIS ZI ŅĀJUMS

Latvijas nacionālās politikas, veselības un patērētāju lietu ministru padomes 2013.gada 15.oktobra sanāksmē izskatījamais jautājums

I SANĀKSMES DARBA KĀRTĪBA

2013.gada 15.oktobrī Luksemburgā notiks Eiropas Savienības (*turpmāk – ES*) Nodarbinātības, sociālās politikas, veselības un patērētāju lietu ministru padomes (*turpmāk – Padome*) sanāksme, kuras darba kārtībā ir iekļauti šādi jautājumi:

- 1) Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par Direktīvas 96/71/EK par darbinieku norīkošanu darbā pakalpojumu sniegšanas jomā piemērošanu;
- 2) Jauniešu nodarbinātība;
- 3) Padomes deklarācijas projekts par Eiropas Mācekļu aliansi;
- 4) 2013.gada Eiropas semestra nodarbinātības un sociālās politikas izvērtējums:
  - a) Nodarbinātības komitejas un Sociālās aizsardzības komitejas viedoklis par Eiropas semestri,
  - b) Sociālās aizsardzības komitejas ziņojums par sociālās politikas reformu īstenošanu un kohēziju;
- 5) Ekonomikas un monetārās savienības sociālā dimensija:
  - a) Eiropas Komisijas paziņojums par Ekonomikas un monetārās savienības sociālās dimensijas stiprināšanu,
  - b) Nodarbinātības komitejas un Sociālās komitejas viedokļi par Eiropas Komisijas paziņojumu par Ekonomikas un monetārās savienības sociālās dimensijas stiprināšanu;
- 6) Padomes secinājumu projekts par Revīzijas palātas pašu ziņojumu Nr.7/2013 „Vai Eiropas Globalizācijas pielāgošanas fonds ir sniedzis ES ieguldījumu atlaisto darbinieku atgriešanai darbā tirgū?”.

II LATVIJAS NACIONĀLĀ POZĪCIJA

1) Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par Direktīvas 96/71/EK par darbinieku norīkošanu darbā pakalpojumu sniegšanas jomā piemērošanu

2012.gada 21.martā Eiropas Komisijas publicēja priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par Direktīvas 96/71/EK par darbinieku norīkošanu darbā pakalpojumu sniegšanas jomā piemērošanu. Šis priekšlikums ir daļa no 12 prioritāriem priekšlikumiem, kas ietverti Vienotajā tirgus aktā.

Priekšlikuma mērķis ir uzlabot Direktīvas 96/71/EK ieviešanu, piemērošanu un stenošanu praksē. Paši uzmanāmie tiek pievērsta jautājumiem, lai:

- noteiktu augstākus standartus darbinieku un ar uzņēmumu informācijas jomā par vienošanās mērķiem un pienākumiem;
- izveidotu skaidrākus noteikumus sadarbībai starp nacionālajām iestādēm, kas ir atbildīgas par darbinieku norīkošanu;
- precizētu elementus, kas veido jēdzienu „darbinieku norīkošana”;
- precizētu iespējamās piemērotās nacionālās kontroles mehānismus;
- uzlabotu stenošanas tiesības, ietverot sādžbu iesniegšanu un ieviešot solidāro atbildību ES līmenī;
- veicinātu pārrobežu sadarbību administratīvo sodu jomā.

Padomes 2013.gada 15.oktobra sanāksmē plūnots pārklausījums par priekšlikumu.

Latvijas nostāja:

Darbinieku norīkošanas pakalpojumu sniegšanas jomā Latvija atbalsta pašlaik spēkā esošo Direktīvu 96/71/EK, uzsverot, ka tas prasību efektīvā stenošana ir būtiska cieša sadarbība starp dalībvalstu atbildīgajām iestādēm, lai novērstu direktīvā noteikt regulējuma unprātīgu izmantošanu. Vienlaikus Latvija iestājas par pakalpojumu sniegšanas brīvību un vienlīdzīgu attieksmi pret pakalpojumu sniedzējiem no citām dalībvalstīm.

Latvija varētu atbalstīt vispārīgās vienošanās pārklausīšanu, ja Latvijai būtiskajai jautājuma attiecībā uz 9.pantū, kas regulējumu par administratīvajām prasībām un kontroles mehānismiem, tiktu saglabātas tās kontroles mehānismu saraksts, kas neparedz dalībvalstīm iespējās vienpusēji noteikt ierobežojumus papildu direktīvā noteiktajiem, tādējādi mazinot pakalpojumu sniedzēju risku saskarties ar atšķirīgām un pirms tam skaidri nezināmām administratīvajām prasībām.

Latvijas nacionālā pozīcija Nr.2 saskaņā ar ārlietu ministriju, Ekonomikas ministriju, Tieslietu ministriju, Finanšu ministriju, Iekšlietu ministriju, Satiksmes ministriju un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju.

2) Jauniešu nodarbinātība

Lietuvas prezidents ir sagatavojis informāciju par ES lēmuma iniciatīvu, lai samazinātu jauniešu bezdarbā līmeni, jo saskaņā ar statistikas datiem kopumā ES 2013.gadā jūlijā bezdarbā joprojām bija 23,4% jeb 5,5 miljoni jauniešu. Emotīvā iepriekšminēto, jauniešu nodarbinātības jautājums joprojām ir gan ES institūciju, gan dalībvalstu darba kārtībā.

2013.gada 22.aprīlī tika pieņemta rekomendācija par jauniešu garantiju, kurai kopumā tika piešķirti 6 miljardi euro. Būtisku ieguldījumu jauniešu bezdarbā samazināšanā sniedz arī Eiropas struktūrfondi, paši Eiropas Sociālais fonds, kā arī Nodarbinātības un sociālo inovāciju programma. 2013.gada 2.jūlijā Leipcigā tika uzskatīta Eiropas Mērķu alianse, kuras mērķis ir pilnveidot prakšu kvalitāti, piedāvājumu un uzsvērt aktualitāti. Lietuvas prezidents norāda, ka līdztekus ES lēmuma aktivitātei dalībvalstīs veic arī nacionālā mēroga pasākumus jauniešu bezdarbā samazināšanai.

Padomes 2013.gada 15.oktobra sanāksmē plūnots pieņemts lēmums zināšanai Lietuvas prezidents saņemto informāciju. Vienlaikus plūnota arī viedokļu apmaiņa par jauniešu bezdarbā jautājumu.

Latvijas nostāja:

Latvija pieņem zināšanai Lietuvas prezidents saņemto informāciju un atbalsta pasākumus gan ES, gan dalībvalstu līmenī, lai uzlabotu jauniešu situāciju darba tirgū un risinātu jauniešu bezdarbā problēmas, cēloņus un sekas. Latvija aktīvi darbojas jauniešu bezdarbā samazināšanā jomā un šobrīd strādā pie Jauniešu garantijas ieviešanas plāna.

Atsevišķā Latvijas nacionālā pozīcijā netiek gatavota. Latvijas nacionālā pozīcija par Eiropas Komisijas paziņojumu par jauniešu pāreju uz nodarbinātību (labklājības ministres 2013.gada 23.janvāra apstiprinātā pozīcija Nr.1) saskaņā ar ārlietu ministriju, Finanšu ministriju, Ekonomikas ministriju un Izglītības un zinātnes ministriju. Latvijas nacionālā pozīcija par priekšlikumu Padomes ieteikumam par jauniešu garantijas izveidošanu (labklājības ministres 2013.gada 29.janvāra apstiprinātā pozīcija Nr.1) saskaņā ar ārlietu ministriju, Ekonomikas ministriju, Finanšu ministriju un Izglītības un zinātnes ministriju. Latvijas nacionālā pozīcija par Eiropas Komisijas paziņojumu „Sadarbība Eiropas jauniešu labā – aicinājums darboties, lai mazinātu jauniešu bezdarbu” (labklājības ministres

2013.gada 22.augustā apstiprināta pozīcija Nr.1) saskaņā ar Ārlietu ministriju, Izglītības un zinātnes ministriju, Ekonomikas ministriju un Finanšu ministriju.

3) Padomes deklarācijas projekts par Eiropas Mēceklības aliansi

2013.gada 2.jūlijā Leipcigā, piedaloties Eiropas Parlamenta sociālajiem partneriem, Eiropas Komisijas, Lietuvas prezidents un dažādu nozaru asociāciju pārstāvjiem, tika pieņemta kopīgā deklarācija par Eiropas Mēceklības aliansi.

Lietuvas prezidents ir sagatavojis deklarācijas projektu, kurā tiek uzsvērts, ka jauniešu bezdarbā mazināšanai ir nepieciešama visaptverošas un savstarpēji papildinošas darbības gan ES, gan dalībvalstīs. Vienlaikus tiek uzsvērts, ka augstas kvalitātes mēceklības un praktiskās apmācības šīs ir efektīvas instrumenti, lai uzlabotu ilgtermiņa pētījumu rezultātus darba dzīvē, kā arī, lai veicinātu darba tirgū nepieciešamo prasmi apgāšanu. Pašreizējie ir pieņemti uzmanību mazo un vidējo uzņēmumu atbilstoši iesaisti, kas autu piedāvāt vairāk un labākas kvalitātes mēceklības un ar darbu saistītās iespējas.

Padomes deklarācijas projekts tiek minēts, ka dalībvalstīs sadarbība ar sociālajiem partneriem nepieciešams turpināt profesionālo izglītības sistēmu reformas, ieviešot jaunas vai uzlabojot esošās praktiskās apmācības šīs. Turpat dalībvalstīs tiek aicinātas turpināt darbu pie kvalifikāciju atzīšanas nacionālās kvalifikāciju sistēmu ietvaros un to sasaistes ar ES kvalifikāciju ietvarstruktūru, lai atvieglotu jauniešu pārobežu mobilitātes iespējas.

Padomes 2013.gada 15.oktobra sanāksmē pieņemta deklarācijas pieņemšana.

Latvijas nostāja:

Latvija atbalsta deklarācijas pieņemšanu un atzina, jauniešu iesaisti profesionālās izglītības programmās, būtisku uzvaru liekot uz augstas kvalitātes praktisko apmācību darba devjā. Latvijai ir būtiski, ka Eiropas Mēceklības alianses ietvaros notiks pieredzes un labāks prakses apmaiņa.

Atsevišķā Latvijas nacionālā pozīcija netiek gatavota. Latvijas nacionālā pozīcija par Eiropas Komisijas paziņojumu par jauniešu pētījumu uz nodarbinātību (labklājības ministres 2013.gada 23.janvārī apstiprināta pozīcija Nr.1) saskaņā ar Ārlietu ministriju, Finanšu ministriju, Ekonomikas ministriju un Izglītības un zinātnes ministriju. Latvijas nacionālā pozīcija par Eiropas Komisijas paziņojumu „Sadarbība Eiropas jauniešu labā – aicinājums darbam, lai mazinātu jauniešu bezdarbu” (labklājības ministres 2013.gada 22.augustā apstiprināta pozīcija Nr.1) saskaņā ar Ārlietu ministriju, Izglītības un zinātnes ministriju, Ekonomikas ministriju un Finanšu ministriju.

4) 2013.gada Eiropas semestra nodarbinātības un sociālās politikas izvērtējums

a) Nodarbinātības komitejas un Sociālās aizsardzības komitejas viedoklis par Eiropas semestri

Nodarbinātības komiteja savā viedoklī norāda, ka pašreizējā ir sadarbība ar Sociālās aizsardzības komiteju un Ekonomikas politikas komiteju, kas bija samērā plaša un sniedza nozīmīgu ieguldījumu. Savukārt 2014.gada Eiropas semestrā uzmanība būs jāpievērš laika grafikam, jo tā rezultātā dalībvalstīs ir ierobežots laika periods Eiropas Komisijas novērtējuma un ierosinājumu izvērtēšanai attiecībā uz valstu specifiskajām rekomendācijām, kā arī konsultācijām ar sociālajiem partneriem un dalībvalstu nacionālajiem parlamentiem.

Nodarbinātības komiteja ir iecerējusi pilnveidot pētījumu sagatavošanas procesu, veicinot secinājumu kvalitāti un kopīgo efektivitāti. To ir plānots panākt ar jaunu ekspertu piesaisti pētījumu sagatavošanas procesā, iespējami savlaicīgi iepazīties ar šīs kotonājiem secinājumiem par pētījumiem un lielā mērā koncentrējoties uz valstu specifiskajām rekomendācijām un nacionālajām reformu programmām. Nākamā Eiropas semestra ietvaros

Nodarbin t bas komiteja pl no veidot cieš ku sadarb bu ar cit m komitej m par kop giem jaut jumiem, pilnveidot indikatoru sist mu, kas akt vi tiek izmantota diskusij s par valstu specifiskaj m rekomend cij m, k ar tiks turpin ts darbs pie sadarb bas veicin šanas ar soci lajiem partneriem.

Soci l s aizsardz bas komiteja, izv rt jot Eiropas semestra procesu, uzsver, ka 2013.gad iez m j s progress attiec b uz procesa koordin ciju. Soci l s aizsardz bas komiteja nor da, ka b tu vair k j em v r iepriekš jo gadu rezult ts, k ar j izmanto jau esošie uzraudz bas instrumenti, piem ram, Soci l s aizsardz bas darb bas monitorings. Vienlaikus tiek nor d ts, ka soci l s aizsardz bas sist mas efektivit ti nevar m r t tikai k soci lo transfertu ietekmi uz nabadz bas samazin šanu. emot v r , ka rekomend cij s tika iek auti pensiju jaut jumi, Soci l s aizsardz bas komiteja nor da, ka b tu j noš ir politikas reformu ilgtermi a un stermi a rezult ti.

Padomes 2013.gada 15.oktobra san ksm pl nots pie emt zin šanai Nodarbin t bas komitejas un Soci l s aizsardz bas komitejas viedok us. Vienlaikus pl nota ar viedok u apmai a par Eiropas semestri.

Latvijas nost ja:

Latvija pie em zin šanai Nodarbin t bas komitejas un Soci l s aizsardz bas komitejas viedok us un uzskata, ka Eiropas semestra process 2013.gad ir bijis veiksm g ks, ko liel m r ietekm savstarp j s uzraudz bas process un indikatoru sist ma, kas sniedz iesp ju veidot kop ju redz jumu par katras dal bvalsts izaicin jumiem.

Atseviš a Latvijas nacion l poz cija netiek gatavota.

b) Soci l s aizsardz bas komitejas zi ojums par soci l s politikas reform m izaugsmei un koh zijai;

Soci l s aizsardz bas komiteja ir sagatavojusi zi ojumu par soci l s politikas reform m izaugsmei un koh zijai, kur uzsv rts, ka dal bvalstu soci l s aizsardz bas sist mu reformas ir v rstas uz to, lai uzlabotu cilv ku prasmes un pilnveidotu darba tirgus funkcion šanu. Soci l s aizsardz bas komiteja uzsver, ka soci l s politikas priorit tes ir j p rorient no kr zes soci lo seku nov ršanas uz pietiekamu, efekt vu un elast gu soci l s aizsardz bas sist mu veidošanu. Proti, soci l s aizsardz bas sist m m neb tu j funkcion tikai k „droš bas t klam”. Ar pensiju reformu kontekst ir b tiski nov rst n kotnes riskus, t p c ir nepieciešami ieguld jumi ekonomisk s aktivit tes un darba tirgus funkcion šanas uzlabošan . Lai nodrošin tu pensiju pietiekam bu un ilgtsp ju, b tiska ir gan jauniešu bezdarba samazin šana, gan ilg kas palikšanas darba tirc veicin šana.

Padomes 2013.gada 15.oktobra san ksm pl nots pie emt zin šanai Soci l s aizsardz bas komitejas secin jumus par zi ojumu par soci lo politiku reform m izaugsmei un koh zijai.

Latvijas nost ja:

Latvija pie em zin šanai Soci l s aizsardz bas komitejas secin jumus par zi ojumu par soci lo politiku reform m izaugsmei un koh zijai.

Atseviš a Latvijas nacion l poz cija netiek gatavota.

5) Ekonomikas un monet r s savien bas soci l dimensija

a) Eiropas Komisijas pazi ojums par Ekonomikas un monet r s savien bas soci l s dimensijas stiprin šanu

2013.gada j nija Eiropadome aicin ja Ekonomikas un monet r s savien bas kontekst emt v r ar soci lo un darba tirgus situ ciju, t p c 2013.gada 2.oktoabr Eiropas Komisija public ja pazi ojumu par Ekonomikas un monet r s savien bas soci l s dimensijas

stiprin šanu. Pazi ojum Komisija ierosina vair kas iniciat vas, balstoties uz š diem punktiem:

- *pastiprin ta nodarbin t bas un soci l s politikas izaicin jumu uzraudz ba un politiku koordin cija*. Eiropas Komisija ierosina veikt nodarbin t bas un soci l s situ cijas uzraudz bu makroekonomisk s uzraudz bas ietvaros, balstoties uz vair kiem indikatoriem (l dzdal bas darba tirg r d t ju, ilgtermi a bezdarba r d t ju, jauniešu bezdarba r d t ju, nabadz bas riska r d t ju), k ar izmantot papildu r d t jus un stiprin t koordin ciju Eiropas semestra ietvaros,
- *pastiprin ta solidarit te un r c ba nodarbin t bas un darbasp ka mobilit tes jom* . Eiropas Komisija ierosina veicin t darbasp ka mobilit ti, izveidot makroekonomisk s stabilit tes instrumentu, k ar veikt uzlabojumus attiec b uz soci lo droš bu un bezdarbnieku pabalstiem,
- *soci l dialoga stiprin šana*. Eiropas Komisija aicina veicin t soci lo partneru l dzdal bu Eiropas semestra proces , k ar ierosina izveidot Soci l dialoga komiteju ES l men .

Padomes 2013.gada 15.oktobra san ksm pl nota viedok u apmai a saist b ar Eiropas Komisijas pazi ojumu par Ekonomikas un monet r s savien bas soci l s dimensijas stiprin šanu.

Latvijas nost ja:

Latvija turpina v rt t Ekonomisk s un monet r s savien bas soci lo dimensiju un Eiropas Komisijas ierosin jumus.

Labkl j bas ministrija izstr d s atseviš u Latvijas nacion lo poz ciju p c detaliz tas Eiropas Komisijas pazi ojuma izv rt šanas.

b) Nodarbin t bas komitejas un Soci l s komitejas viedok i par Eiropas Komisijas pazi ojumu par Ekonomikas un monet r s savien bas soci l s dimensijas stiprin šanu

Nodarbin t bas komiteja ir izv rt jusi Eiropas Komisijas pazi ojumu un uzskata, ka rezult u apkopojums var tu sniegt ieguld jumu nodarbin t bas un soci lo politiku uzraudz b . Vienlaikus b tu j turpina darbs pie konkr tu r d t ju preciz šanas. Nodarbin t bas komiteja uzsver, ka rezult u apkopojumam b tu j b t iek autam Eiropas semestr , ta u j em v r ar subsidiarit tes un proporcionalit tes principi. Turkl t neb tu j rada jauni procesi.

Soci l s aizsardz bas komiteja ir sagatavojusi savu viedokli, kur uzsver, ka Ekonomikas un monet r s savien bas soci lajai dimensijai b tu j ietver atbilstoši uzraudz bas meh nismi soci lo nel dzsvarot bu apzin šanai, k ar lab ka soci lo politiku koordin cija ES Nodarbin t bas, soci l s politikas, vesel bas un pat r t ju lietu ministru padomes uzraudz b . Vienlaikus k galvenie principi tiek min ti:

- soci l *ex-ante* koordin cija b s iek aujošs process, kura pamat ir atv rt koordin cijas metode,
- soci l *ex-ante* koordin cija em v r subsidiarit tes principu un l mumu pie emšanas proced ru nacion laj l men ,
- soci l *ex-ante* koordin cija notiek saska ar jau esošajiem procesiem un nerada papildu administrat vo slogu,
- soci l *es-ante* koordin cija ietvers b tisk k s soci l s aizsardz bas reformas vien dal bvalst , kas var ietekm t citas dal bvalstis.

Padomes 2013.gada 15.oktobra san ksm pl nots pie emt zin šanai Nodarbin t bas komitejas un Soci l s aizsardz bas komitejas viedok us.

Latvijas nostāja:

Latvija pieņem zināšanai Nodarbinātības komitejas un Sociālais aizsardzības komitejas sniegtos viedokļus.

Atsevišķa Latvijas nacionālā pozīcija netiek gatavota.

7) Padomes secinājumu projekts par Revīzijas palātas paša ziņojumu Nr.7/2013 „Vai Eiropas Globalizācijas pielgošanas fonds ir sniedzis ES ieguldījumu atlaisto darbinieku atgriešanai darba tirgū?”

2013.gada 26.jūnijā Revīzijas palāta publicēja ziņojumu par Eiropas Globalizācijas pielgošanas fonda ieguldījumu atlaisto darbinieku atgriešanu darba tirgū. Lietuvas prezidente ir sagatavojusi secinājumu projektu, kur uzsvērts, ka Eiropas Globalizācijas pielgošanas fonds līdz ar Eiropas Sociālajam fondam ir bijis papildu atbalsts tiem darbiniekiem, kurus visvairāk ietekmējis globalizācija un ekonomiskās un finanšu krīzes izraisītās negatīvās sekas. Secinājumu projektā tiek uzsvērts, ka šobrīd notiek diskusijas par Eiropas Globalizācijas pielgošanas fonda turpināšanu 2014.-2020.gadā, tādēļ neatkarīgi no diskusiju rezultāta pienācīgā uzmanībā jāpievērš Revīzijas palātas ieteikumiem.

Padomes 2013.gada 15.oktobra sanāksmē plānots secinājumu pieņemšana.

Latvijas nostāja:

Latvija atbalsta secinājumu pieņemšanu un uzskata, ka Eiropas Globalizācijas pielgošanas fonda darbība ir iespējami uzlabojumi un būtiski jebkādi Revīzijas palātas ieteikumi.

Atsevišķa Latvijas nacionālā pozīcija netiek gatavota. Latvijas nacionālā pozīcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Eiropas Globalizācijas pielgošanas fonda (2014.-2020.gads) (labklājības ministres 2013.gada 21.maijā apstiprinātā pozīcija Nr.2) saskaņota ar Ārlietu ministriju, Finanšu ministriju, Zemkopības ministriju un Ekonomikas ministriju.